

‘IK HOU MEER VAN MIJN HOND DAN VAN ZIJN KIDS’

Wat als je grote liefde komt met twee bonuskinderen? Journalist Lisa Prins (39, niet haar echte naam) worstelt al zes jaar met haar rol als stiefmoeder. ‘Elke week hoop ik dat ze nu écht bij hun moeder gaan wonen.’

TEKST LISA PRINS FOTOGRAFIE TAKAY / TRUNK ARCHIVE

Toen ik Mattijs zes jaar geleden leerde kennen, had ik mijn portie foute mannen wel gehad. Wat een verademing om eindelijk een man te ontmoeten die geen spelletjes speelde, maar gewoon durfde te zeggen: ‘Ik vind je leuk en wil hiervoor gaan.’ Dat mijn droomman kwam met een bonus, een dochter van negen en een zoon van zeven, vond ik op dat moment geen belemmering. Ik ontmoette zijn kinderen al vrij snel en toen ik zag hoe leuk en lief hij met hen omging, werd ik alleen maar verliefder op Mattijs. Van vriendinnen had ik horrorverhalen gehoord over helse stiefkrenge die hen niet accepteerden in hun huis, maar Jules en Sam leken het alleen maar gezellig te vinden dat ik er was. Zelf heb ik nooit een grote kinderwens gehad, maar twee bonuskinderen leken me de ideale manier om te ontdekken of er ergens diep vanbinnen toch nog een verlangen zat.

Parttime stiefmoeder

Na een half jaar trok ik bij Mattijs in. Onze relatie voelde zo goed dat we er allebei helemaal voor wilden gaan. Misschien heb ik er toen niet voldoende over nagedacht dat ik daarmee ook parttime stiefmoeder zou worden. Mattijs en zijn ex zijn co-ouders, dus de kinderen zijn om de week bij ons. Sam bleek een typisch gevalletje van Alle Dagen Druk. Dat begon om half zeven 's morgens en eindigde tegen half elf 's avonds, als Mattijs hem eindelijk in bed kreeg. >

Op sommige avonden kwam hij wel acht keer naar beneden, omdat hij zijn vader toch nog een dringende vraag moest stellen. Daarnaast bleek hij enorme driftbuien te hebben, die soms uren duurden, en die konden worden getriggerd door de simpele vraag of hij zijn tennisschoenen even kon opruimen of zijn bord wilde leegeten.

Met Jules had ik weinig problemen. Behalve dat zij de aanwezigheid van een nieuwe vrouw in huis voelde, waardoor ze heel krampachtig de aandacht van haar vader ging opzoeken. Als wij op de bank zaten om een serie te kijken, kroop zij er standaard tussenin en ging ze tegen haar vader aan liggen. Superlief, maar ik kreeg er al snel genoeg van om zeven dagen per week met twee kinderen op de bank te zitten en *Goede tijden, slechte tijden* te moeten kijken, terwijl ik eigenlijk lekker wilde netflixen.

Weg privacy

Onze eerste vakantie samen werd een hel met die twee die de hele dag door ‘papa, wil je...’, ‘papa, mag ik...’ in mijn oor tetterden. Mattijs en ik hadden geen seconde voor onszelf en na een week was ik zo gesloopt dat ik eerder naar huis ben gegaan. Mattijs vond het verschrikkelijk, maar het was of dat vliegticket boeken, of het einde van onze relatie.

Die week alleen thuis heb ik gebruikt om heel goed na te denken: wilde ik wel verder met deze man en zijn twee kinderen? Mattijs schrok enorm van mijn twijfels, want verder waren we heel happy met elkaar. In de weken dat zijn kinderen er niet zijn, hebben we het superfijn en is onze relatie perfect. Dat is ook de reden dat ik nu, zes jaar later, nog steeds bij hem ben. Maar de situatie met zijn kinderen is eigenlijk nooit verbeterd. De zondag voordat ze komen, heb ik al buikpijn, omdat ik zo opzie tegen de week waarin ze mijn huis overnemen en me mijn privacy afpakken. Ze zijn inmiddels vijftien en dertien, en met name Sam is enorm aan het puberen. Zijn troep slingert door het hele huis, hij plundert de koelkast wanneer hij zin heeft, en eet vervolgens geen hap van wat ik heb gekookt. En als ik er iets van zeg, krijg ik een grote bek – ‘Je bent mijn moeder niet’. Vervolgens zet hij zo hard een cd van Boef op, dat ik van ellende niet meer weet waar ik het zoeken moet.

Mattijs heeft hem wel een paar keer straf gegeven, omdat zijn grote mond de spuigaten uit liep. Maar dan gaat hij doodleuk naar zijn moeder toe, die altijd partij voor hem kiest. Vervolgens dreigt-ie Mattijs dat hij bij mama gaat wonen, wat voor mijn vriend zo’n angstvisioen is dat hij alle straf meteen ‘vergeet’. Met als gevolg dat Sam hem bij de volgende berisping gewoon uitlacht. Ik zou willen dat Sam zijn dreigementen eens waarmaakte. Elke week hoop ik dat ze écht bij hun moeder gaan wonen. Maar dat zal ik nooit tegen Mattijs zeggen, want dan breek ik zijn hart.

Laatst zei een vriendin tegen mij: ‘Maar je houdt toch wel van je stiefkinderen?’ Ik schrok van de vraag en mompelde snel: ‘Tuurlijk wel.’ Maar de waarheid is dat ik het niet weet, omdat ik meestal vooral irritatie voel. Mattijs en ik heb samen een jack russell, Bobby, en ik moet eerlijk zeggen dat ik meer liefde voel voor mijn hond dan voor zijn kids. En mede dankzij Sam weet ik nu zeker dat ik zelf geen kinderen wil.

«Voor veel stiefmoeders zonder eigen kinderen is dit een heel herkenbaar verhaal», zegt stiefoudercoach Femke Joy Huibers-Saffrie, die is gespecialiseerd in het ondersteunen en begeleiden van samengestelde gezinnen. «Als je voelt dat je niet afhankelijk bent van hun liefde of goedkeuring, kun je je grenzen aangeven. Kinderen vragen hier ook om. Je draagt hierdoor bij aan het opgroeien tot een fijne volwassene in plaats van een onuitstaanbaar persoon. Houd gepaste afstand, je hoeft niet van ze te houden. Ze hebben als het goed is twee ouders die dat wel doen. Jij kunt eventueel een boei in de zee zijn, die signaleert en zo nodig alarmeert. Maar verder hoeft en moet je niets. Je mag ook gewoon de vriendin van papa zijn die erbij is – jullie houden toevallig van dezelfde man. Doe niet mee aan de erfenis van Walt Disney en de Gebroeders Grimm en voorkom dat je je ontpopt als de gemene stiefmoeder.»

Hyperventilerend op de bank

Ik ben niet de enige worstelende stiefmoeder. Vriendin Sanne (33) – een half jaar geleden bevallen van haar tweede eigen kind – heeft al jaren problemen met stiefdochter Emma (10). Sanne vertelt: «Om de week is Emma drie dagen bij ons en verpest ze drie dagen lang de sfeer. Ze doet krengerig, neemt niks van mij aan en

probeert de hele tijd haar zin te krijgen. Als ze die van mij niet krijgt, barst ze in woede uit, werpt ze me de rest van de dag boze blikken toe en soms liegt ze zelfs dat ik haar heb geslagen.

Emma voelt ergens ook wel dat ik meer van mijn eigen kinderen houd, al doe ik hard mijn best om dat te verbergen. Ze zit heel krampachtig boven op haar jongere broertje en zusje – haar manier van bij het gezin willen horen. En als ik daar iets van zeg, wordt ze hysterisch. Eigenlijk vind ik het heel zielig voor Emma, want ze wil gewoon heel graag aandacht, en krijgt die te weinig. Haar vader en ik hebben onze handen vol aan ons nieuwe gezin.

Elke keer als ze komt, neem ik me voor om extra lief te zijn: dan geef ik haar een kusje als ik mijn zoontje of dochter kus en probeer ik haar complimenten te geven. Maar dan gaat er even iets niet zoals zij het wil, en flipt ze weer. Ik kan mezelf dan ook niet altijd inhouden. Afgelopen weekend liep het opnieuw vreselijk uit de hand toen ik zei dat Emma geen chips als ontbijt mocht. ‘Ik haat je, ik ben blij als ik weer bij mama ben’, gilte ze, waarna ik terugriep: ‘Ja, ik ook.’ Ik schaam me diep, maar ik was de wanhoop nabij. Ik krijg paniekaanvallen van dat kind – zondagavond zat ik hyperventilerend op de bank.

Mijn man Rick kan niet goed met de situatie omgaan: hij heeft continu het gevoel dat hij Emma buitensluit, waardoor hij veel te veel van haar pikt. Hij weet wel dat haar gedrag niet door de beugel kan, maar wil ook niet steeds boos zijn, omdat hij haar al zo weinig ziet. Hij snapt niet dat ik weleens op vakantie wil met mijn eigen gezin, omdat Emma daar voor hem gewoon bij hoort. En dus gaat ze elke vakantie mee en verziekt ze steeds weer de sfeer. In plaats van relaxed komen we allemaal compleet gestrest thuis.»

Coach Femke Joy Huibers-Saffrie: «Dit is een klassiek verhaal: eigen kinderen waar je absoluut andere gevoelens voor hebt dan voor je stiefkinderen. Wat helpt, is open zijn over wat je voelt. Hoewel je beter niet kunt zeggen dat je blij bent als ze weer weg is natuurlijk. Maar mijn stiefdochter weet dat ik voor mijn zoon een andere vorm van liefde voel dan voor haar. Zij voelt ook iets anders voor mij dan voor haar moeder. Die helderheid is niet kwetsend, maar juist ondersteunend.

Als je het probeert te verbergen, voelt je stiefdochter de onechtheid en kinderen vullen dat meestal niet positief in. Ik ben erg voor openheid: benoem wat je opmerkt, en begrijp ook dat wat wij zien als manipulatief of verziekend gedrag niet de intentie is van het kind. Het is een schreeuw om gezien te worden. Bedenk welke mate van ‘gezien worden’ jij als stiefmoeder kunt bieden.»

Gezinstherapie

Bij mijn vriendin Nikkie (31) liep het zo uit de hand dat ze nu in gezinstherapie is met stiefzoon Jeffrey (11). «Ik hield het niet meer vol. Hij terroriseert ons huishouden en de rest van de buurt erbij. Zijn thuissituatie bij zijn moeder is niet stabiel – zij is behoorlijk labiel en er loopt nu zelfs een zaak via Jeugdzorg. Wij proberen hem een veilige plek te geven, maar mijn vriend is veel aan het werk, waardoor ik letterlijk met Jeffrey zit opgescheept. Hij is totaal onhandelbaar en scheldt me uit als iets hem niet bevalt. Natuurlijk straft Mark hem, maar je kunt een kind niet alle dagen dat hij er is straf geven. Daar hebben we bovendien vooral onszelf mee, want wij kunnen niets leuks meer doen als Jeffrey elk weekend huisarrest heeft.

Ik voel me niet relaxed met dat joch om me heen. Hij staat aan de deur te luisteren als we sex hebben en is al een paar keer ‘per ongeluk’ binnengekomen toen ik stond te douchen. Ook gluurt hij continu naar mijn borsten, waardoor ik nu met hooggesloten truien rondloop. Telkens als hij weer naar zijn moeder gaat, haal ik opgelucht adem. Tegelijkertijd vind ik het heel zielig

voor het ventje, want zijn moeder is de aanstichter van zijn gedrag. Mark hoopt dat Jeugdzorg hem de volledige voogdij gaat geven. Daar zal ik in het belang van het kind niet tegen ingaan, maar ik weet eerlijk gezegd niet of onze relatie dat zal overleven.»
Coach Femke Joy Huibers-Saffrie: «Het belang van het kind botst

vaak met de grenzen van de stiefouder in samengestelde gezinnen. Bekijk samen wat wél mogelijk is en wat goed voelt voor jou. Een jongen van elf kun je mee laten denken over oplossingen. Hoe kunnen we dit makkelijker maken? Wat heb jij nodig en wat heeft hij nodig? Het klinkt alsof hier meer speelt, een soort rolverwarring over waar hij als kind in dit systeem staat. Daarin zal Jeugdzorg het beste kunnen adviseren. Maar het is ook goed om je als stiefouder te realiseren dat je niet te allen tijde deel hoeft uit te maken van ‘het gezin’. Je mag ook je eigen leven hebben.» •

“Dankzij zijn zoon weet ik nu dat ik zelf geen kinderen wil”